

Dominee Jacobine Geel, de televisiepresentator die sinds september vorig jaar voorzitter is van GGZ Nederland, is gedecideerd. Veel-eisend. Gedegen, gedreven en beheerst. Een werkbeest. Snel, charmant en slim. Talig. Kosmopolitisch. Een creatieve denker met een mooie pen. En ze is rolvast. Geel op een podium in een zaal is altijd dezelfde Geel die je bij *Schepper & Co* in haar stoel ziet. Goed gekleed, hoog gehakt, passende accessoires, haar gezicht zorgvuldig opgemaakt, het haar geföhnd in het laatste model dat visagist Theo Hopman heeft bedacht – 'Je moet wel een beetje smaak en geld hebben, natuurlijk. Jacobine heeft een heel goed gevoel voor mode, en prachtige sieraden en schoenen.' Een aantrekkelijk gepantserde vakvrouw. Dankzij haar televisie-ervaring weet ze heel goed hoe ze uiterlijk en uitstraling kan inzetten om 'het merk Geel' te versterken. Ze was niet voor niets de eerste die de Trouw Preek van het Jaar-prijs won, in 1996. Een echte *performer*.

Stem

Geel kwam dankzij haar betrokkenheid bij het feministisch-theologische blad *Mara* vijftienvijf jaar geleden bij de IKON-radio terecht. Bij *Mara* ontmoette ze Trudy Klijn, die een redacteur voor haar boekenprogramma zocht. Dat werd Geel, die zich bij de feministische christenen in korte tijd had laten kennen als een voortvarend type.

Ze werd af en toe tureluurs van het commentaar dat Klijn op haar werk leverde – het was zelden goed. Maar zelf kan ze zich ook ergeren aan redacteurs die de lat niet even hoog leggen als zij. En ze weet wat ze wil. 'De inhoudelijke discussies over *Schepper & Co* worden direct en hard gevoerd', zegt Jeroen van Leeuwen, die er tot anderhalf jaar geleden werkte als eindredacteur. 'Er zijn presentatoren die een kunstje doen. Maar Jacobine is inhoudelijk sterk betrokken bij het programma en heeft er heldere ideeën over.' Hij is niet heel verbaasd over haar nieuwe job. 'Ze vindt het erg leuk om iets aan te pakken waarmee je dingen kunt veranderen, om ergens naartoe te werken. Dat lukt niet met televisie, dat is heel vluchtig. Ik denk dat ze nu de voor haar ideale combinatie heeft gevonden.'

Hoe kwam de flamboyante domineesdochter bij de GGZ terecht? 'In het christelijk geloof gaat het erom de allerzwaksten een stem te geven', zegt hoogleraar zorgethiek Annelies van Heijst, een van haar beste vriendinnen. 'Ik zie deze functie als een uitvloeisel van haar betrokkenheid bij maatschappelijke vragen, en haar wens om er als theoloog in de samenleving toe te doen.' Geel wil op een plek zitten waar ze verschil kan maken, en ze wil gezien worden. 'Jacobine staat graag in de schijnwerpers', weet Van Heijst. 'Ze vindt het ook heel gewoon om een bijzondere positie te hebben. Misschien komt



TEGEN HET LICHT

EEN 'SPANNENDE VROUW'

Gedecideerd, veeleisend,
gedegen, gedreven,
beheerst, goed gekleed
en hoog gehakt
– domineesdochter
Jacobine Geel,
huidig voorzitter van
GGZ Nederland.

dat mede door haar jeugd in Indonesië. Daar kregen zij en haar zusje thuisonderwijs van hun moeder. Ze hoefde dus nooit zoals andere schoolkinderen in een rijtje te lopen en zich aan te passen. Dat was uitzonderlijk, maar voor haar was het vanzelfsprekend.'

Compassie

Dat Geel een bestuursfunctie ambieert en dat die haar ook goed past, is te verenigen met een andere eigenschap. 'Jacobines talent om met mindere goden om te gaan, is niet optimaal ontwikkeld', zegt Lodewijs Dros, vriend en oud-studiegenoot. 'Maar als ze met goede mensen kan werken, kan ze heel veel klussen opknappen. Ze krijgt mensen mee, en ze krijgt ze onder één noemer.' Geel zat in 2012 in de Commissie Hertaling van het CDA. Ze introduceerde het begrip 'compassie', dat een snelle dood stierf in de partij. Onterecht, vindt Herman Wijffels, die Geel al zo'n vijftien jaar kent als interviewer en presentator. 'Een uitstekend rapport met een boodschap die past bij deze tijd, maar niet bij een partij die naar rechts aan het afdrijven is.' Wijffels roemt Geel's gave om te luisteren, scherpe vragen te stellen en mensen met elkaar te verbinden.

Marjan ter Avest (directeur LPGGZ) herinnert zich hoe Geel in juni 2011 de grote manifestatie van de GGZ op het Malieveld leidde. 'Ik denk dat daar haar betrokkenheid bij de GGZ is begonnen, toen ze op het podium tienduizend mensen toesprak. Ze gaf hun een gevoel van verbondenheid door de teksten op de spandoeken voor te lezen en hen ook zelf aan het woord te laten.' Geels medebestuurder bij GGZ Nederland Roel Verheul, lid van de selectiecommissie die haar aannam, zegt dat hij is 'gevallen' voor Geels 'verhaal, presentatie en overtuigingskracht'. 'Ze kan ingewikkelde dingen begrijpelijk uitleggen en de manier waarop ze dat doet, komt echt over. Daar heeft de branche behoefte aan in de huidige fase, waarin het niet vanzelfsprekend is dat het grote publiek de GGZ vertrouwt.' Ook Verheul noemt haar 'verbindend', en iemand die dankzij haar bekendheid en statuut gemakkelijk toegang heeft in 'Den Haag'. Niet onbelangrijk.

Wesp

'Jacobine is intrinsiek gemotiveerd om mensen echt te helpen', zegt Steven van Eijck (voorzitter LHV), die Geel – een 'spannende vrouw' – kent sinds ze

voorzitter van GGZ Nederland is. 'Ze gaat niet voor het baantje. Wat ze presenteert, is oprecht.' In het wespennest van de zorgwereld ziet Van Eijck haar 'soepel' bewegen. 'Haar antennes staan goed. Ze treedt de wereld vragend tegemoet, is nieuwsgierig, maar heeft ook duidelijke opvattingen. Ze moet de GGZ in rustiger vaarwater krijgen, maar dat gaat ze wel redden.'

Het is geen sinecure om de opdracht 'minder bedden en meer eigen kracht' uit te voeren. Instellingen neigen vaak tot conservatisme, belangen zijn tegenstrijdig. 'Ze staat voor een heel moeilijke taak', constateert Rutger Jan van der Gaag (voorzitter KNMG). Hij vindt dat Geel 'mensen aan het denken zet in plaats van te zeggen hoe het moet'. Tegelijk straalt ze gezag uit. 'Als zij iets zegt, heeft dat impact.'

Het veld is 'afwachtend', zegt Van Eijck. Aartjan Beekman (voorzitter NVvP) had 'bedenkingen' toen hij hoorde dat Geel de nieuwe voorzitter van GGZ Nederland werd. 'Ze was niet bekend in het veld, en ik wist niet dat ze zo'n goed Haags netwerk heeft.' Beekman liet zijn reserves al snel varen. 'Ze doet het fantastisch! Ze is krachtig, betrokken, heeft natuurlijk gezag, kan zich uitstekend presenteren en heeft snel kennis van de belangrijke dossiers. Een vrouw met wie je graag voor overleg aan tafel zit.' Een echte leider van de sector is Geel nog niet, vindt hij, maar daarvoor is ze ook nog te kort aan het roer. 'Ze moet in die rol van boegbeeld groeien. En ze is wel heel erg netjes, dat mag best wat steviger. Ik hoop dat ze in de toekomst ook eens met haar vuist op tafel slaat.'

Malou van Hintum is freelance journalist.

Voor dit artikel heeft zij gesproken met **Marjan ter Avest** (directeur Landelijk Platform GGZ), **Aartjan Beekman** (voorzitter beroepsvereniging psychiaters NVvP), **Vera Bergkamp** (Tweede Kamerlid D66), **Lodewijk Dros** (oud-studiegenoot), **Steven van Eijck** (voorzitter Landelijke Huisartsen Vereniging), **Rutger Jan van der Gaag** (voorzitter artsenfederatie KNMG), **Henk Hagoort** (bestuursvoorzitter NPO en lid CDA-Commissie Hertaling 2012), **Annelies van Heijst** (vriendin en hoogleraar zorgethiek Universiteit Tilburg), **Theo Hopman** (visagist), **Jeroen van Leeuwen** (zaakwaarnemer en oud-eindredacteur *Schepper & Co*), **Roel Verheul** (bestuurder GGZ Nederland), **Herman Wijffels** (oud-Rabo-topman).

Kort cv

Jacobine Geel (1963) studeerde theologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Ze was pastor in de Dominicuskerk en is predikant in de oecumenische gemeente in Kortenhoeve. Ze was tussen 1991 en 1999 radiopresentator en werd in 1999 bij het grotere publiek bekend met het programma *Geel*. Ze maakte daarna nog

meer televisieprogramma's, waaronder *Heilig vuur*, *Schepper & Co* en *Het hoogste woord*. Tussen 2003 en 2011 was ze columnist van het *Algemeen Dagblad*. Ze was voorzitter van het Burgerforum Kiesstelsel (2005-2006) en van de CDA-commissie 'Nieuwe woorden, nieuwe beelden' (2011-2012). Ze was ambassadeur van ICCO (2003-2012) en is sinds 2012 voorzitter

van de jury Fair Trade Gemeente Nederland. Daarnaast is ze lid van de Raad van Toezicht van UnieNZV (Educatie en Ontwikkelingssamenwerking) en lid van de Raad van Toezicht van CPS (Onderwijs en Advies). In september 2013 volgde ze Marleen Barth op als voorzitter van GGZ Nederland.